PÄÄTÖKSET

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2020/1499,

annettu 28 päivänä heinäkuuta 2020,

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU soveltamisesta uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotantoon ja tukkumyyntiin Italiassa

(tiedoksiannettu numerolla C(2020) 5026)

(Ainoastaan italiankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta 26 päivänä helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU ([1]) ja erityisesti sen 35 artiklan 3 kohdan,

on kuullut julkisia hankintoja käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

1. ASIASEIKAT

(1) Enel Green Power, jäljempänä 'pyynnön esittäjä', toimitti 3 päivänä joulukuuta 2019 komissiolle direktiivin 2014/25/EU 35 artiklan 1 kohdan nojalla pyynnön, jäljempänä 'pyyntö'. Pyyntö on komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2016/1804 ([2]) 1 artiklan 1 kohdan mukainen.

(2) Pyyntö koskee direktiivin 2014/25/EU 9 artiklassa tarkoitettua uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotantoa ja tukkumyyntiä, jota pyynnön esittäjä harjoittaa Italiassa. Pyynnössä mainitaan seuraavat palvelut: aurinko-, tuuli- ja minivesivoima sekä maalämpöenergia. Pyynnön esittäjä ei sisällytä pyyntöön biomassaa ja biokaasua, koska sen mukaan näitä teknologioita nykyisin tukevat kannustinjärjestelmät johtavat komission käytännön perusteella väistämättä päätelmään, jonka mukaan liitännäismarkkinoilla ei vielä ole suoraa kilpailua.

(3) Pyyntöön ei ollut liitetty riippumattoman kansallisen viranomaisen perusteltua ja perusteltua kantaa. Direktiivin 2014/25/EU liitteessä IV olevan 1 kohdan mukaisesti komissiolla on siksi 105 työpäivää aikaa tehdä pyyntöä koskeva täytäntöönpanopäätös. Alkuperäinen määräaika keskeytettiin direktiivin 2014/25/EU liitteessä IV olevan 2 kohdan mukaisesti. Pyynnön esittäjän ja komission välillä sovittu määräaika täytäntöönpanosäädöksen hyväksymiselle päättyy 31 päivänä heinäkuuta 2020.

2. OIKEUDELLINEN KEHYS

(4) Direktiiviä 2014/25/EU sovelletaan hankintasopimuksiin, jotka koskevat mainitussa direktiivissä tarkoitettua sähkön tuotantoa ja tukkumyyntiä, jollei toimintaa ole vapautettu direktiivin soveltamisesta sen 34 artiklan nojalla.

(5) Direktiivissä 2014/25/EU säädetään, ettei mainittua direktiiviä sovelleta hankintasopimuksiin, jotka tehdään jonkin direktiivissä 2014/25/EU tarkoitetun toiminnan suorittamiseksi, jos toimintaan siinä jäsenvaltiossa, jossa se toteutetaan, kohdistuu suoraa kilpailua markkinoilla, joille pääsyä ei ole rajoitettu. Se, kohdistuuko toimintaan suoraa kilpailua, on arvioitava objektiivisilla perusteilla, joihin voivat kuulua tuotteiden tai palvelujen ominaisuudet, sellaisten vaihtoehtoisten tuotteiden tai palvelujen olemassaolo, joiden katsotaan voivan korvata tuotteet ja palvelut kysyntä- tai tarjontapuolella, hinnat ja useamman kuin yhden tavaran- tai palveluntoimittajan tosiasiallinen tai mahdollinen olemassaolo.

([1]) EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243.

([2]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2016/1804, annettu 10 päivänä lokakuuta 2016, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU 34 ja 35 artiklan yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EUVL L 275, 12.10.2016, s. 39).

3. **ARVIOINTI**

3.1 **Rajoittamaton pääsy markkinoille**

(6) Markkinoille pääsyä pidetään rajoittamattomana, jos asianomainen jäsenvaltio on pannut täytäntöön unionin säädökset, jotka avaavat tietyn alan tai sen osan kilpailulle, ja soveltaa niitä. Nämä säädökset luetellaan direktiivin 2014/25/EU liitteessä III, jossa uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotannon ja tukkumyynnin osalta viitataan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2009/72/EY ([3]).

(7) Italia on komission käytettävissä olevien tietojen perusteella saattanut direktiivin 2009/72/EY osaksi kansallista lainsäädäntöään asetuksella nro 93/2011, jota on myöhemmin muutettu lain nro 115/2015 26 §:llä ja lain nro 122/2016 33 §:llä. Sen vuoksi merkityksellisille markkinoille pääsyä pidetään rajoittamattomana direktiivin 2014/25/EU 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3.2 **Toimintaan suoraan kohdistuva kilpailu**

(8) Toimintaan suoraan kohdistuvaa kilpailua olisi arvioitava useiden tekijöiden perusteella, joista yksikään ei ole ratkaiseva sellaisenaan. Tässä päätöksessä tarkoitettujen markkinoiden osalta olisi yhtenä perusteena otettava huomioon tärkeimpien toimijoiden markkinaosuudet tarkastelluilla markkinoilla. Koska pyynnön piiriin kuuluvan erilaisen toiminnan markkinoille pääsyn edellytykset vaihtelevat, kilpailutilanteen arvioinnissa olisi otettava huomioon merkityksellisten markkinoiden erilaiset tilanteet.

(9) Tämän päätöksen soveltaminen ei rajoita kilpailu- ja valtiontukisääntöjen eikä unionin lainsäädännön muiden alojen säännösten soveltamista. Etenkään vaatimukset ja menetelmät, joilla arvioidaan direktiivin 2014/25/EU 34 artiklan mukaisesti, onko toiminta suoraan kilpailun kohteena, eivät ole välttämättä samat, joita käytetään tehtäessä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklan tai neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 ([4]) mukainen arviointi, minkä Unionin yleinen tuomioistuin on vahvistanut ([5]).

(10) Tämän päätöksen tavoitteena on selvittää, kohdistuuko pyynnön kohteena olevaan toimintaan kilpailua sellaisilla markkinoilla, joille pääsyä ei ole rajoitettu direktiivin 2014/25/EU 34 artiklassa tarkoitetulla tavalla, siinä määrin, että hankinnat pyyntöön sisältyvän asianomaisen toiminnan suorittamiseksi toteutetaan varmasti – myös ilman direktiivissä 2014/25/EU säädettyjä tiukkoja yksityiskohtaisia hankintasääntöjä – avoimella ja syrjimättömällä tavalla sellaisin perustein, joilla ostajat voivat löytää kokonaisuudessaan taloudellisesti edullisimman ratkaisun.

3.3 **Merkityksellisten markkinoiden määritelmä**

(11) Komissio määritteli vuonna 2012 täytäntöönpanopäätöksen 2012/539/EU ([6]) mukaisesti, että uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotanto ja tukkumyynti muodostavat erilliset markkinat.

(12) Komissio antoi vuonna 2017 täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2018/71 ([7]) Alankomaiden sähkömarkkinoista. Komissio katsoi, ettei Alankomaiden osalta ollut tarpeen määritellä erillisiä sähkömarkkinoita lähteen mukaan. Pääasialliset syyt täytäntöönpanopäätöksestä 2012/539/EU poikkeamiseen Italian osalta olivat seuraavat: uusiutuvista energialähteistä tuotettu sähkö myytiin suoraan tukkumarkkinoilla eikä muulle kuin markkinayksikölle (siirtoverkonhaltija Saksassa ja Gestore dei Servizi Energetici (GSE) Italiassa), uusiutuvista energialähteistä tuotetulla

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55).

([4]) Neuvoston asetus (EY) N:o 139/2004, annettu 20 päivänä tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta (”sulautuma-asetus”) (EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1).

([5]) Tuomio, annettu 27.4.2016, Österreichische Post AG v. komissio, T-463/14, ECLI:EU:T:2016:243, 28 kohta.

([6]) Komission täytäntöönpanopäätös 2012/539/EU, annettu 26 päivänä syyskuuta 2012 , Italiassa pohjoisen makrovyöhykkeellä ja etelän makrovyöhykkeellä perinteisiin energialähteisiin perustuvan sähköntuotannon ja niistä tuotetun sähkön tukkumyynnin jättämisestä vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/17/EY soveltamisalan ulkopuolelle sekä komission päätöksen 2010/403/EU muuttamisesta (EUVL L 271, 5.10.2012, s. 4).

([7]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/71, annettu 12 päivänä joulukuuta 2017, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU soveltamatta jättämisestä sähkön tuotantoon ja tukkumyyntiin Alankomaissa (EUVL L 12, 17.1.2018, s. 53).

sähköllä ei ollut ensisijaista asemaa syötössä, uusiutuvista energialähteistä tuotetusta sähköstä maksettava lakisääteinen korvaus oli syöttöpreemio (eikä kiinteä korvaus kuten Saksassa ja Italiassa) ja uusiutuville energialähteille myönnettyihin tukiin sovellettiin alusta alkaen tarjousmenettelyä, jossa eri teknologiat kilpailivat ennalta määritetystä tukimäärästä.

(13) Käsiteltävänä olevassa pyynnössä pyynnön esittäjä katsoo, että uusiutuvista energialähteistä ja perinteisistä energialähteistä tuotetun sähkön tukkumarkkinat muodostavat Italiassa osan samoista markkinoista.

(14) Italian kilpailuviranomainen Autorita' Garante della Concorrenza e del Mercato ('AGCM') katsoo 6 päivänä maaliskuuta 2020 päivätyissä huomautuksissaan, ettei uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotannolle ole mahdollista määrittää perinteisistä lähteistä peräisin olevan energian tuotannosta erillisiä markkinoita. Viranomainen toteaa, että uusiutuva ja perinteinen tuotanto ovat sähkönkysynnän tyydyttämiseksi täysin korvattavissa ja että markkinaolosuhteissa myytävän uusiutuvan energian osuus on suuri (yli 50 prosenttia kokonaismäärästä). Tässä yhteydessä AGCM väittää, että uusiutuviin energialähteisiin perustuvalle tuotannolle myönnettyjä kannustimia on vähennetty huomattavasti vuodesta 2012 ja että niiden taso on aikanaan taannut pelkän korvauksen sähköntuottajille aiheutuneista kustannuksista.

(15) Komissio toteaa, että uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa sähköntuotantoa tuetaan Italiassa useilla erilaisilla järjestelmillä.

(16) Komissio oli analysoinut täytäntöönpanopäätöksessään 2012/539/EU neljän uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa sähköntuotantoa tukevan järjestelmän piirteitä Italian osalta. Koska Italiassa mainitun päätöksen jälkeen käyttöön otetut järjestelmät, joilla tuetaan sähköntuotantoa uusiutuvista energialähteistä, ovat ominaispiirteiltään erilaisia, markkinat jaetaan näissä johdanto-osan kappaleissa esitettyä analyysia varten yhtäältä niihin Italiassa käyttöön otettuihin järjestelmiin, joilla tuetaan sähköntuotantoa uusiutuvista energialähteistä ja joita analysoitiin täytäntöönpanopäätöksessä 2012/539/EU, ja toisaalta Italiassa mainitun päätöksen jälkeen käyttöön otettuihin järjestelmiin, joilla tuetaan sähköntuotantoa uusiutuvista energialähteistä.

(17) Tässä yhteydessä on tärkeää mainita, että julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ei sovelleta kyseisillä markkinoilla kaikkiin markkinatoimijoihin. Näin ollen yritykset, joihin sääntöjä ei sovelleta, voivat yleensä aiheuttaa näillä markkinoilla kilpailupainetta markkinatoimijoille, joihin niitä sovelletaan.

3.4 **Merkityksellisten maantieteellisten markkinoiden määritelmä**

(18) Sähköalalla merkityksellisiä maantieteellisiä markkinoita pidetään usein laajuudeltaan kansallisina. Asianomainen maantieteellinen alue voi kuitenkin riippua myös tarjousalueen konfiguraatiosta, jossa otetaan huomioon verkon rajoitukset.

(19) Komissio totesi täytäntöönpanopäätöksen 2012/539/EU yhteydessä, että verkon rajoitusten vuoksi sen arvioimiseksi, täyttyivätkö Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/17/EY ([8]) 30 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset, tavanomaisista energialähteistä tuotetun sähkön tuotannon ja tukkumyynnin merkityksellisiksi maantieteellisiksi markkinoiksi katsottiin pohjoisen makrovyöhyke ja etelän makrovyöhyke, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kilpailulainsäädännön soveltamista.

(20) Pyynnön esittäjä katsoo, että maantieteelliset markkinat ovat kansalliset.

(21) Italian viranomaiset ilmoittivat 6 päivänä maaliskuuta 2020 toimittamissaan huomautuksissa, että eteläisen makrovyöhykkeen ja Sardinian välinen hintaero on supistunut lähes nollaan, kun taas eteläisen makrovyöhykkeen ja Sisilian makrovyöhykkeen välinen hintaero on pienentynyt. AGCM korostaa Italian markkinoihin vaikuttanutta hajauttamisprosessia, mikä näkyy Herfindahl-Hirschman-indeksin (HHI) tasaisena laskuna kansallisella tasolla (549 vuonna 2018, 686 vuonna 2017, 713 vuonna 2016 ja 884 vuonna 2012). Pyynnön esittäjä toimitti HHI-laskelman 19 päivänä syyskuuta 2019 toimittamissaan huomautuksissa. AGCM huomauttaa kuitenkin, että ainakin yhdellä makrovyöhykkeellä (Sisilia) vyöhykehinta näyttää edelleen olevan pysyvästi ja merkittävästi erilainen kuin hinta muualla Italiassa.

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/17/EY, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta (EUVL L 134, 30.4.2004, s. 1).

(22) Komissio on samaa mieltä siitä, että hintaerojen kehitys kahdeksan viime vuoden aikana on osoittanut huomattavaa lähentymistä makrovyöhykkeiden välillä. Sisilian makrovyöhykkeen markkinoiden hintapreemion jatkuminen näyttää kuitenkin oikeuttavan tämän alueen erottamisen Italian muista markkinoista.

(23) Tämän päätöksen mukaista arviointia varten komissio ottaa huomioon kahdet merkitykselliset maantieteelliset markkinat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kilpailulainsäädännön ja valtiontukisääntöjen soveltamista: yhtäältä pohjoisen, etelän ja Sardinian makrovyöhykkeet ja toisaalta Sisilian makrovyöhykkeen.

3.5 **Markkina-analyysi**

(24) Komissio totesi täytäntöönpanopäätöksessään 2012/539/EU, että ainoastaan perinteisistä energialähteistä tuotetun sähkön tuotanto ja tukkumyynti voitaisiin vapauttaa julkisia hankintoja koskevista säännöistä. Päätöksessä todettiin, että Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/17/EY 30 artiklan 1 kohdassa säädetyn edellytyksen, joka koskee kilpailun kohdistumista suoraan johonkin toimintaan, olisi katsottava täyttyvän, kun on kyse perinteisistä energialähteistä tuotetun sähkön tuotannosta ja tukkutoimituksista Italian alueella Sardiniaa ja Sisiliaa lukuun ottamatta. Päätöksessä analysoitiin neljän uusiutuvan energian kannustinjärjestelmän piirteitä.

(25) Comitato Interministeriale Prezzi del 29 aprile 1992 ('CIP6') -mekanismi koostuu lakisääteisestä syöttötariffista, jota sovelletaan uusiutuvista energialähteistä ja uusiutuvia energialähteitä vastaavista energialähteistä tuotettuun sähköön, erityisesti sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksissa tuotettuun sähköön. Mekanismi kattaa toimintakustannukset, pääomakustannukset ja polttoaineen hinnan, ja se sisältää myös kannustimen, jota voidaan soveltaa kahdeksan ensimmäisen käyttövuoden ajan.

(26) Kokonaistariffia ('TO') sovelletaan laitoksiin, joiden asennettu kapasiteetti on alle 200 kW tuulipuistojen osalta ja alle 1 MW muuntyyppisten uusiutuvien energialähteiden osalta. Tämä järjestelmä on taattu 15 vuodeksi, siihen osallistuminen on vapaaehtoista ja se on vaihtoehto vihreisiin sertifikaatteihin perustuvalle järjestelmälle. Kokonaistariffiin sisältyvät energian hinta ja kannustin.

(27) Vihreät sertifikaatit -mekanismi ('CV') perustuu pakollisten kiintiöiden määräämiseen tuottajille, jotka tuottavat sähköä perinteisistä energialähteistä, ja tällaisen sähkön maahantuojille, joiden on annettava vuosittain tietty määrä vihreitä sertifikaatteja. Sen jälkeen vihreät sertifikaatit jaetaan uusiutuvaa energiaa käyttäville laitoksille sen mukaan, mistä lähteestä energiaa tuotetaan, ja niitä voidaan vaihtaa energiamarkkinoista erillisillä markkinoilla. Uusiutuvia energialähteitä käyttävät sähköntuottajat saavat tuloja tällaisista lähteistä tuotetun energian myynnistä ja kannustintuloja vihreiden sertifikaattien myynnistä. Vihreiden sertifikaattien arvo määräytyy sen perusteella, missä suhteessa kysyntä (perinteisiä lähteitä käyttävien sähköntuottajien ja niistä tuotetun sähkön maahantuojien keskuudessa) on tarjontaan (uusiutuvia lähteitä käyttävien sähköntuottajien taholta). Vihreisiin sertifikaatteihin perustuvaa järjestelmää sovelletaan teholtaan yli 1 MW:n laitoksiin (aurinkosähkölaitoksia lukuun ottamatta) ja yli 200 kW:n tuulivoimaloihin.

(28) Vihreitä sertifikaatteja muutettiin tammikuussa 2016, ja niiden uudeksi nimeksi tuli GRIN. Järjestelmä perustuu neljännesvuosittaisiin preemioihin, jotka maksetaan järjestelmän edunsaajille sähkön hinnan lisäksi. GRIN-järjestelmässä maksetut määrät ja niiden kesto ovat täsmälleen samat kuin ne, jotka edunsaajat olisivat saaneet vanhojen vihreiden sertifikaattien perusteella.

(29) Energiatilinpitojärjestelmä ('CE') kannustaa tuottamaan sähköä aurinkoenergiasta ja perustuu syöttöpreemioon: tuottajat saavat vuorokausimarkkinoiden markkinahinnan ja kannustinmaksun. Tämä kannustinjärjestelmä on taattu 20 vuodeksi.

(30) Komissio oli todennut täytäntöönpanopäätöksessä 2012/539/EU, että perusteella näiden järjestelmien ominaispiirteiden sekä tuotetun sähkön tuotannon ja tukkumyynnin erityispiirteiden perusteella ehto, joka koskee kilpailun kohdistumista suoraan johonkin toimintaan, ei täyttynyt uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotannon ja tukkumyynnin osalta. Koska näiden järjestelmien ehdot ovat suurelta osin pysyneet ennallaan, komissio ei näe mitään syytä muuttaa arviointiaan.

(31) Täytäntöönpanopäätöksen 2012/539/EU jälkeen käyttöön otetuista ohjelmista tärkeimmät ilmoitettiin komissiolle, ja ne hyväksyttiin valtiontukisääntöjen nojalla komission päätöksellä C(2016) 2726 ([9]) ja komission päätöksellä C(2019) 4498 ([10]). Tämä tarkoittaa sitä, että näihin järjestelmiin sisältyy asianmukainen korvaus aiheutuneista kustannuksista ja että myönnetty tuki ei vääristä sisämarkkinoita.

([9]) Komission päätös C(2016) 2726, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2016, uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tukemisesta.

([10]) Komission päätös C(2019) 4498, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2019, uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tukemisesta vuosina 2019–2021.

(32) Järjestelmä, joka otettiin käyttöön 23 päivänä kesäkuuta 2016 annetulla ministeriön asetuksella, oli aurinkosähköä lukuun ottamatta avoin kaikille uusiutuville energialähteille. Tuensaajat jaettiin kolmeen luokkaan voimalaitostehon mukaan: uudet suurgeneraattorit (asennettu teho yli 5 MW), uudet keskikokoiset generaattorit (koska asennettu teho voi olla 500 kW2–5 MW, tämä luokka kattaa myös kaikenkokoisten generaattorien polttoainelähteen vaihtamisen) ja pienemmät generaattorit (asennettu teho enintään 500 kW). Komissio huomautti, että järjestelmän mukaisesti tukikelpoisten teknologioiden osalta energian tasoitetut kokonaistuotantokustannukset ('LCOE') olisivat odotettua sähkön markkinahintaa korkeammat ja että tavanomaisissa markkinaolosuhteissa uusiutuvan energian hankkeiden nettonykyarvo ('NPV') olisi negatiivinen ilman tukea.

(33) Järjestelmä, joka otettiin käyttöön 4 päivänä heinäkuuta 2019 annetulla ministeriön asetuksella, koostuu toimintatuesta sähkön tuotantoon laitoksissa, joissa käytetään seuraavia uusiutuviin energialähteisiin perustuvia teknologioita: maatuuli, aurinkosähkö, vesivoima ja jätevesikaasut. Kuten myös päätöksessä C(2016) 2726, komissio katsoo, että järjestelmässä tukikelpoisten teknologioiden osalta LCOE olisi odotettua sähkön markkinahintaa korkeampi. Tavanomaisissa markkinaolosuhteissa uusiutuvan energian hankkeiden nettonykyarvo olisi näin ollen negatiivinen ilman tukea. Komissio päätteli, että järjestelmästä hyötyvät hankkeet eivät olisi taloudellisesti elinkelpoisia ilman tukea.

(34) Pieniä saaria koskeva erityisjärjestelmä otettiin käyttöön 14 päivänä helmikuuta 2017 annetulla ministeriön asetuksella. Se kattaa 20 saarta, joista 14 sijaitsee Sisiliassa, ja joita ei ole liitetty Manner-Italian sähköverkkoon. Saarten pinta-ala on suurempi kuin neliökilometri, ne sijaitsevat yli 1 kilometrin päässä mantereesta ja niiden asukasluku on vähintään 50. Kullekin saarelle määritettiin erityiset sähkö- ja lämpötavoitteet vuodeksi 2030 energiasiirtymää varten. Järjestelmä kattaa sellaisten vähintään 0,5 kW:n sähköntuotantolaitosten rakentamisen, parantamisen ja uudelleenaktivoinnin, jotka ovat aloittaneet toimintansa 15 päivästä marraskuuta 2018 alkaen, jotka on liitetty saaren sähköverkkoon ja joiden voimanlähteenä on paikallisesti saatavilla olevat uusiutuvat energialähteet. Tuensaajat saavat syöttötariffin verkkoon myydystä sähköstä ja syöttöpreemion alueella tuotetusta ja välittömästi kulutetusta sähköstä.

(35) Ritiro Dedicato ('RID') on mekanismi, jonka avulla valmistajat voivat saattaa markkinoille verkkoon syötettävän sähkön. Tällöin sähkö myydään GSE:lle, ja tämä mekanismi korvaa kaikki muut sopimusvelvoitteet, jotka liittyvät (muun muassa) energian jakelu- ja kuljetuspalveluihin. RID-mekanismia voivat hyödyntää laitokset, joiden teho on alle 10 MW, sekä teholtaan kaikensuuruiset laitokset, jos niille toimitetaan [aurinko-, tuuli-, vuorovesi-, aalto- tai geotermistä energiaa tai hydraulisista lähteistä, jotka rajoitetaan vedenvirtauslaitoksiin, peräisin olevaa energiaa, taikka] energiaa muista uusiutuvista energialähteistä, edellyttäen että ne ovat tuottajakuluttajan omistamia. RID on vaihtoehto 5 päivänä heinäkuuta 2012, 6 päivänä heinäkuuta 2012, 23 päivänä kesäkuuta 2016 ja 4 päivänä heinäkuuta 2019 annetuilla ministeriön asetuksilla perustetuissa muissa järjestelmissä myönnettäville kannustimille.

(36) Scambio sul Posto ('SSP') mahdollistaa taloudellisen kompensaation verkkoon syötettyyn sähköön liittyvän arvon ja sellaisen sähkön arvon välillä, joka on otettu ja kulutettu eri ajanjaksona kuin se, jona sähkö tuotetaan. Sitä sovelletaan laitoksiin, jotka ovat aloittaneet toimintansa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2014, jos ne ovat peräisin uusiutuvista lähteistä tai sähkön ja lämmön yhteistuotannosta (HE CHP), jonka suurin teho on enintään 200 kW, tai laitoksiin, joiden kapasiteetti on enintään 500 kW, jos niissä käytetään uusiutuvia energialähteitä ja ne on otettu käyttöön 1 päivästä tammikuuta 2015 alkaen. SSP on vaihtoehto 5 päivänä heinäkuuta 2012, 6 päivänä heinäkuuta 2012, 23 päivänä kesäkuuta 2016 ja 4 päivänä heinäkuuta 2019 annetuilla ministeriön asetuksilla perustetuissa muissa järjestelmissä myönnettäville kannustimille.

(37) Komissio toteaa, että 23 päivänä kesäkuuta 2016 ja 4 päivänä heinäkuuta 2019 annetuilla ministeriön asetuksilla perustettuihin järjestelmiin sisältyy tarjousmenettely kannustimien hyödyntämiseksi.

(38) Komissio toteaa, että kilpailu 23 päivänä kesäkuuta 2016 ja 4 päivänä heinäkuuta 2019 annetuilla ministeriön asetuksilla käyttöön otetuista järjestelmistä hyötymiseksi on lisääntynyt, sillä hakijoita ja tarjouksia sähkön tuottamiseksi uusiutuvista energialähteistä on paljon. Näin ollen komissio katsoo, että uudemmista järjestelmistä hyötyvä uusiutuvaa energiaa käyttävä tuotantolaitos toimii kilpailuympäristössä.

(39) Komissio ei voi kolmen muun järjestelmän eli 14 päivänä helmikuuta 2017 annetulla ministeriön asetuksella perustetun järjestelmän ja RID- ja SSP-järjestelmän osalta päätellä, että tuensaajiin kohdistuu kilpailupainetta. Jotkin niiden ominaisuudet, kuten syöttötariffi tai se, että GSE ostaa tuotetun energian, ovat samankaltaisia kuin muissa vuoden 2012 päätöksessä analysoiduissa järjestelmissä.

4. **PÄÄTELMÄT**

(40) Edellä tarkasteltujen seikkojen perusteella direktiivin 2014/25/EU 34 artiklassa säädetyn edellytyksen, joka koskee kilpailun kohdistumista suoraan johonkin toimintaan, ei hankintayksikköjen suhteen pitäisi katsoa täyttyvän 23 päivänä kesäkuuta 2016 ja 4 päivänä heinäkuuta 2019 annetuilla ministeriön asetuksilla käyttöön otettujen tukijärjestelmien piiriin kuuluvan uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotannon ja tukkumyynnin osalta.

(41) Koska rajoittamatonta markkinoille pääsyä koskevan edellytyksen katsotaan täyttyvän, direktiiviä 2014/25/EU ei pitäisi soveltaa sellaisiin hankintayksiköiden tekemiin hankintasopimuksiin, joiden tarkoituksena on mahdollistaa uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotanto ja tukkumyynti Italiassa 23 päivänä kesäkuuta 2016 ja 4 päivänä heinäkuuta 2019 annetuilla ministeriön asetuksilla käyttöön otettujen tukijärjestelmien perusteella, eikä myöskään hankintayksiköiden järjestämiin suunnittelukilpailuihin tällaisen toiminnan harjoittamiseksi kyseisellä maantieteellisellä alueella.

(42) Edellä tarkasteltujen seikkojen perusteella direktiivin 2014/25/EU 34 artiklassa säädetyn edellytyksen, joka koskee kilpailun kohdistumista suoraan johonkin toimintaan, ei hankintayksikköjen suhteen pitäisi katsoa täyttyvän CIP6-, CV-/GRIN-, CE- tai TO-järjestelmien, 14 päivänä helmikuuta 2017 annetulla ministeriön asetuksella käyttöön otetun järjestelmän taikka RID- tai SSP-järjestelmän perusteella tapahtuvan uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotannon ja tukkumyynnin osalta. Sen vuoksi direktiiviä 2014/25/EU olisi edelleen sovellettava, kun hankintayksiköt tekevät hankintasopimuksia, joiden tarkoituksena on mahdollistaa kyseisen toiminnan harjoittaminen Italiassa, ja kun ne järjestävät suunnittelukilpailuja tällaisen toiminnan harjoittamiseksi kyseisellä maantieteellisellä alueella.

(43) Edellä tarkasteltujen seikkojen perusteella direktiivin 2014/25/EU 34 artiklassa säädetyn edellytyksen, joka koskee kilpailun kohdistumista suoraan johonkin toimintaan, ei pitäisi Sisiliaa lukuun ottamatta katsoa täyttyvän Italiassa tapahtuvan uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotannon ja tukkumyynnin osalta.

(44) Koska CIP6-, CV-/GRIN-, CE- tai TO-järjestelmien, 14 päivänä helmikuuta 2017 annetulla ministeriön asetuksella käyttöön otetun järjestelmän taikka RID- tai SSP-järjestelmän piiriin kuuluvan uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotantoon olisi edelleen sovellettava direktiiviä 2014/25/EU, on syytä muistaa, että monenlaista toimintaa kattavia hankintasopimuksia olisi käsiteltävä mainitun direktiivin 6 artiklan mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että kun hankintayksikkö toteuttaa sekamuotoisen hankinnan eli hankinnan, jolla tuetaan sekä direktiivin 2014/25/EU soveltamisalan ulkopuolelle jäävän toiminnan että sen soveltamisalaan kuuluvan toiminnan suorittamista, huomioon on otettava toiminta, jota hankintasopimus ensisijaisesti koskee. Tällaiseen sekamuotoiseen hankintaan, jonka pääasiallisena tarkoituksena on tukea toimintaa, jota ei ole vapautettu direktiivin soveltamisesta, sovelletaan direktiivin 2014/25/EU säännöksiä. Jos on objektiivisesti mahdotonta määrittää, minkä toiminnan toteuttamiseksi hankintasopimus ensisijaisesti tehdään, sopimus on tehtävä direktiivin 2014/25/EU 6 artiklan 3 kohdassa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

(45) Muistutettakoon, että käyttöoikeussopimusten tekemisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/23/EU ([11]) 16 artiklassa säädetään, ettei mainittua direktiiviä sovelleta hankintayksiköiden tekemiin käyttöoikeussopimuksiin, jos direktiivin 2014/25/EU 35 artiklan mukaisesti on todettu, että kyseinen toiminta on suoran kilpailun kohteena jäsenvaltiossa saman direktiivin 34 artiklan mukaisesti. Koska pääteltiin, että 23 päivänä kesäkuuta 2016 ja 4 päivänä heinäkuuta 2019 annetuilla ministeriön asetuksilla käyttöön otettuihin järjestelmiin perustuva uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotantoon ja tukkumyyntiin Italiassa kohdistuu suoraa kilpailua, käyttöoikeussopimukset, joiden tarkoituksena on mahdollistaa tällaisen toiminnan toteuttaminen Italiassa (Sisiliaa lukuun ottamatta), jätetään direktiivin 2014/23/EU soveltamisalan ulkopuolelle.

(46) Kun laitokset eivät enää saa tukea CIP6-, CV-/GRIN-, CE- tai TO-järjestelmistä, 14 päivänä helmikuuta 2017 annetulla ministeriön asetuksella käyttöön otetusta järjestelmästä taikka RID- tai SSP-järjestelmästä, direktiivin 2014/25/EU säännöksiä ei pitäisi enää soveltaa niihin, koska niiden katsotaan olevan alttiita kilpailulle.

(47) Tämä päätös perustuu oikeudelliseen ja tosiasialliseen tilanteeseen huhtikuusta 2017 toukokuuhun 2020, sellaisena kuin se käy ilmi pyynnön esittäjän ja Italian viranomaisten toimittamista tiedoista ja julkisista tiedoista. Päätöstä voidaan tarkastella uudelleen, jos oikeudellinen tai tosiasiallinen tilanne muuttuu merkittävästi siten, etteivät direktiivin 2014/25/EU 34 artiklan soveltamisen edellytykset enää täyty,

([11]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Direktiiviä 2014/25/EU ei sovelleta hankintayksiköiden tekemiin hankintasopimuksiin, joiden tarkoituksena on mahdollistaa uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotanto ja tukkumyynti Italiassa 23 päivänä kesäkuuta 2016 ja 4 päivänä heinäkuuta 2019 annetuilla ministeriön asetuksilla käyttöön otettujen järjestelmien perusteella.

2 artikla

Direktiiviä 2014/25/EU sovelletaan edelleen hankintayksiköiden tekemiin hankintasopimuksiin, joiden tarkoituksena on mahdollistaa sellainen uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotanto ja tukkumyynti Italiassa, jota tuetaan yhdestäkin seuraavista järjestelmistä:

a) Comitato Interministeriale Prezzi del 29 aprile 1992 (’CIP6’);

b) vihreät sertifikaatit tai GRIN;

c) energiatilinpitojärjestelmä;

d) kokonaistariffi;

e) 14 päivänä helmikuuta 2017 annettu ministeriön asetus;

f) Ritiro Dedicato -mekanismi;

g) Scambio sul Posto.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.

Tehty Brysselissä 28 päivänä heinäkuuta 2020.

Komission puolesta
Thierry BRETON
Komission jäsen